

Cirkevná základná škola s materskou školou Dobrého pastiera, Gaštanová 53, 010 07 Žilina

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE**

S DOBRÝM PASTIEROM POZNÁVAME SVET

Prerokovaný na pedagogickej rade dňa: 12.3.2024

Prerokovaný v rade školy dňa:

Dátum vydania ŠkVP:

Mgr. Radovan Hrabovský
riaditeľ školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od		
Revidovanie		

Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade s cieľmi a princípmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom (schváleným a vydaným ministerstvom školstva) s prihliadnutím na špecifické podmienky Cirkevnej základnej školy s materskou školou Dobrého pastiera na ul. Gaštanovej v Žiline.

Obsah

- 1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy**
- 2. Stupeň vzdelania**
- 3. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania**
- 4. Učebné osnovy**
- 5. Vyučovací jazyk**
- 6. Hodnotenie detí**

1. Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy

Hlavným cieľom predprimárneho vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, senzomotorickú a sociálno-citovú úroveň ako základ pre školské vzdelávanie a na život v spoločnosti, z ktorého vychádza i náš školský program.

Poslaním našej materskej školy je pôsobiť na dieťa tak, aby sa z neho stal človek a kresťan nielen vzdelaný, ale najmä múdry, ktorý vie využívať všetko to, čo sa naučil, nielen v prospech seba a svojho vlastného rozvoja, ale i pre budúci prospech svojich blízkych a ostatných členov sociokultúrneho prostredia.

Chceme, aby bolo dieťa v spôsoboch komunikácie primerane zručné dokázalo čiastočne porozumieť druhej osobe, riešiť problémy a verbálnym spôsobom dospieť ku kompromisu. Viest' dieťa, aby bolo spôsobilé vytvárať si kamarátske vzťahy na základe vzájomnej akceptácie, rešpektu k iným, mať úctu k autorite, zaujať perspektívu druhého, riešiť konflikty, spolupracovať s inými subjektmi, byť flexibilné a tvorivé. Ďalšou perspektívou je samostatný rozvoj dieťaťa aktívnym postojom k učeniu sa v zmysluplných situáciách.

Vlastné ciele

- a) ovplyvňovať deti predškolského veku tak, aby nadobudli a rozvíjali spoločnosťou akceptované **morálne hodnoty**, zamerané najmä na to:
 - aby si jedinec vybudoval osobný vzťah k Bohu,
 - aby si jedinec vážil sám seba,
 - aby si jedinec ctil druhého,
 - aby jedinec chápal a rešpektoval sociokultúrne authority,
 - aby jedinec chápal dôležitosť prírodného a spoločenského prostredia v ktorom žije,
- b) sprostredkovať základy verejnej kultúry a rozvíjať u dieťaťa **rozmer školskej spôsobilosti**, pripraviť sa na celoživotné vzdelávanie,
- c) rozvíjať a podporovať **samostatnosť, jedinečnosť, tvorivosť dieťaťa**,
- d) podporovať **sociálnu aktivitu, kooperáciu v skupine**,
- e) vytvárať **vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou**,
- f) podporovať **vzťah k poznávaniu cez bádateľské činnosti**,
- g) pomáhať **rozvíjať kritické myslenie**,
- h) uprednostňovať **poznávanie v konkrétnom skutočnom prostredí**,

- i) **spolupracovať s rodinou, uľahčovať dieťaťu plynulú adaptáciu** na zmenené – inštitucionálne, školské prostredie cez otvorenú komunikáciu,
- j) **zabezpečiť spravodlivú dostupnosť a rovnosť vo výchove a vzdelávaní,**
- k) **ponúknuť poradenské služby v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, školským sociálnym pedagógom.**

Zameranie materskej školy

Naša materská škola je **zameraná na emocionálny, sociálny, kognitívny a duchovný rozvoj dieťaťa podľa katolíckeho vierovyznania.**

Chceme vychovať samostatného, vyrovnaného človeka s láskavým srdcom s túžbou po poznaní, ktorý chce kráčať po ceste života s Ježišom.

Podporujeme samostatnosť, jedinečnosť, tvorivosť dieťaťa. V strede záujmu je dieťa, ako aktívne vzdelávajúci sa subjekt, pričom v edukácii sa uplatňuje socio-konstruktivistický prístup. Tento prístup chápe poznanie ako dôsledok činnosti dieťaťa, ktoré vstupuje do interakcie s prostredím. Neostáva pasívne, ale aktívne vstupuje do činnosti, hry. Práve aktivita a zamestnanie mení jeho myslenie, podporuje vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu. Dieťa si vytvára vlastné predstavy, rozvíja si vlastné myslenie (individuálne spôsobilosti), utvára názory, získava poznatky, skúsenosti, teda učí sa. Dieťa je subjektom výučby, učiteľ pripravuje podmienky pre zmysluplné učenie sa a je pre dieťa facilitátorom, teda tým, ktorý ho počas jeho procesu poznávania sprevádza. Dieťa chceme **socializovať, napĺňať u neho sociálneho potrebu kontaktu.** Učiteľ sleduje, aby sa dieťa nielen učilo a naučilo, ale aby bolo jeho vzdelávanie spojené s humánnymi aspektmi – aby pri ňom bola pokojná atmosféra, aby sa eliminoval stres, aby sa dieťa cítilo v materskej škole spokojné a neohrozované. Východiskom je jedinečnosť dieťaťa, aktívne učenie a jeho začleňovanie sa do skupiny a kolektívu.

Ponúkame deťom pre nich **zaujímavé, atraktívne a zmysluplné učenie** sa v centrách aktivít, kde sa priamo zúčastňujú na experimentovaní, bádani a poznávaní. Tieto aktivity realizujeme pokusom a omylom, aktívnym skúmaním (priamym kontaktom), pričom detí neustále vyhodnocujú dôsledky svojho konania a dedukovaním, prichádzajú na to, čo sa práve v činnosti naučili.

Dbáme na to, aby učenie prebiehalo prostredníctvom **stanovenia problému**, nad ktorým deti uvažujú a riešia ho. Dávať im možnosť klásť otázky, **kriticky hodnotiť, ohodnocovať, mať svoj názor a obhájiť si ho**, vyhodnocovať, **rozmyšľat'** o fyzikálnych, logických, matematických, prírodovedných a sociálnych javoch, o komunikačných spôsoboch, o umeleckom vyjadrovaní sa. Cez stanovený problém deťom dávame do vzájomného vzťahu javy a predmety a porovnávame

ich, učíme ich rozmyšľať o dôsledkoch činnosti a súčinnosti jednotlivých javov a objektov, nachádzať rôzne zistenia a riešenia, ako aj neočakávané výsledky činnosti.

Chceme, aby dieťa malo kontakt so svetom, kde dieťa **získava konkrétnu skúsenosť** (exkurzie, poznávacie výlety, turistické vychádzky s pozorovaním, besedy, návšteva hvezdárne, ZOO, hradov, kostolov, plavecký výcvik,...), ale aj v triedach, ktoré sú rozčlenené na centrá aktivít, ktoré učiteľka otvára podľa vlastného uváženia a naplnenia cieľov jednotlivých týždenných tém. V centrách má dieťa možnosť priamo sa dotknúť skutočných vecí.

Snažíme sa **spolupracovať s rodinou, zriaďovateľom, našou základnou školou** a ďalšími partnermi s rešpektovaním a uplatňovaním potrieb a práv dieťaťa s vytvorením vhodných podmienok pre úžitok detí a všetkých zainteresovaných, a zvýšenie dôvery. Chceme predovšetkým dbať na jedinečnosť dieťaťa. Získavať dôveru rodičov pri realizovaní výchovy a vzdelávania v inštitucionálnom prostredí a pri koordinovanom úsilí o zabezpečovanie blaha a potrieb detí.

Vytvárame priestor **pre verejné vystupovanie** (besiedky: vianočná, ku dňu rodiny, vystúpenia na vianočných trhoch, k príležitosti školských hodov, koncoročné vystúpenia najstarších detí).

V **spolupráci so špeciálnym pedagógom** sa snažíme identifikovať deti so špeciálnymi potrebami, podľa možnosti zabezpečiť podmienky na individuálny rozvoj prípadne pomoc pedagogického asistenta. Vo výchovno-vzdelávacom procese využívame inkluzívny prístup, to znamená, že prihliadame a rešpektujeme všetky rôznorodé potreby a individuálne odlišnosti detí.

Inkluzívny tím v našej materskej škole (špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, pedagogický asistenti) je tím v prvom rade ľudí, ktorí ponúkajú vidieť svet inými očami. Očami, ktoré vnímajú inakosti, ale zároveň ich rešpektujú, podporujú a tým vytvárajú krásne a bezpečné miesto pre výchovu a vzdelávanie všetkých detí.

Zvláštnu **pozornosť venujeme hodnotám** ako je trpezlivosť, vytrvalosť, priateľstvo, starostlivosť, štedrosť, pokora, tolerancia, empatia, poslušnosť, slušnosť, ohľaduplnosť, statočnosť.

- a) **Vytrvalosť** je schopnosť zostať činný bez ohľadu na svoje pocity, ak sa vzdáš, nedosiahneš po čom túžiš. Vytrvalosť podporujeme dennodennými aktivitami (pri stolovaní, obliekaní, upratovaní, pri práci, cvičení....)
- b) **Trpezlivosť** je súčinná spolu s vytrvalosťou. Deti potrebujeme naučiť to, že nie je možné sa všetko hneď naučiť na 100%. Všetko má svoj čas. Preto sa snažíme neponáhľať sa pomôcť dieťaťu vždy, keď o to požiada. Snažíme sa rozptýliť pozornosť, pokiaľ musí čakať. Hráme sa rôzne spoločenské hry, čítame príbehy na pokračovanie, lúštíme labyrinty,
- c) **Priateľstvo** utvárame medzi sebou navzájom. Tvoríme ho láskavosťou, povzbudením a pochvalou, čo sú pre nás najdôležitejšie atribúty. Pomáhame, aby sa deti stávali šťastnejšími a s ich šťastím zákonite rastie aj naše šťastie.

- d) **Starostlivosť** budujeme u detí upriamením pozornosti na iných. Chceme, aby boli vnímaví na potreby okolia.
- e) **Štedrosť** znamená nezištnú lásku k druhým. Cieľom je vedieť sa podeliť o svoju vec s kamarátom, rodičom.
- f) **Pokoru** chápeme ako skromné chovanie, nesebeckosť, zdravé sebavedomie, rešpektovanie a úcta k druhým, spoznávanie svojich silných, slabých stránok. Pestujeme ju predovšetkým na príklade samotného učiteľa. On sám, by mal byť pravou ľudskou bytosťou, ktorá dokáže odovzdať druhým zo seba všetko dobré, čo je v ňom. Dieťa potrebuje zažiť dobro na ľudoch v jeho bezprostrednej blízkosti.
- g) **Toleranciu a empatiu a ohľaduplnosť** začíname formovať od seba samého. Dieťa by sa malo naučiť vážiť si seba, vidieť na sebe svoje vzácne vlastnosti, uvedomiť si, že je jedinečné. Chceme, aby dieťa poznávalo aj ostatné kultúrne a etnické skupiny. Snažíme sa podnecovať porozumenie k odlišnostiam (rasovým, kultúrnym, etnickým, náboženským), schopnosť učiť sa z nich, nie ich iba tolerovať. Pochopiť, že ak je niekto iný než my, neznamena to, že je lepší alebo horší - je iba iný. Ohľaduplnosť patrí k základným pilierom slušnosti a emocionálnej zrelosti. Je súčasťou kresťanského prikázania lásky k blížnemu.
- h) **Poslušnosť** ponímame ako rešpektovanie iných, vedieť sa zaradiť do skupiny. Chceme, aby deti boli aktívne, tvorivé, samostatné s vlastným názorom, avšak nie na úkor iných. Aby boli sami sebou a zároveň vedeli žiť v spoločnosti.
- i) **Slušnosťou** začíname od základov, ako je slušne sa pozdraviť, poprosiť, poďakovať, čo sa snažíme deťom vštepovať každodenne.
- j) **Statočnosť** potrebuje každý, kto chce žiť autentický ľudský a kresťanský život. „Človek bez odvahy a statočnosti je len predmetom“, povedal Napoleon Bonaparte. Statočnosť zaisťuje pevnosť v ťažkostiach a stálosť v úsilí o dobro. Deťom ponúkame rôzne športové dni (jesenná, zimná, letná olympiáda, turistické vychádzky, púšťanie šarkanov..), hráme sa na záchranárov, policajtov, predškoláci absolvujú Noc v MŠ. Deti vystupujú na rôznych besiedkach, akadémií (Deň rodiny, vianočné besiedky, rozlúčka s predškolákmi,).

Materská škola **vytvára podmienky pre spoluprácu s rodinou**, pretože práve ona najviac ovplyvňuje hodnotový systém dieťaťa a jeho správanie. Chce **rodičov vtiahnuť do života prostredníctvom rôznych akcií zameraných na spoluprácu detí a rodičov** (Deň MŠ, tvorivé dielne pred adventom, vianočné trhy, Hody v škole, besiedky detí, konzultácie pre rodičov, čítanie rodičov pred spaním v rámci čitateľského maratónu atď.) na vzdelávanie rodičov, zúčastňovaním sa na priamom pozorovaní procesu edukácie i jej vytváraním.

Spolpracujeme s CVC Strom, ktoré zabezpečuje krúžkovú činnosť v našej materskej škole.

2. Stupeň vzdelania

Absolvovaním posledného ročníka školského vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole dieťa získa predprimárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania.

3. Dĺžka dochádzky a formy výchovy a vzdelávania

Na predprimárne vzdelávanie sa prijíma dieťa od troch rokov veku; výnimočne možno prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku. Predprimárne vzdelávanie je povinné pre dieťa, ktoré dosiahlo 5 rokov veku do 31. augusta.

Povinné predprimárne vzdelávanie trvá jeden školský rok. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahne školskú spôsobilosť, bude pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania ešte jeden školský rok za podmienok ustanovených v zákone.

Edukácia sa uskutočňuje dennou formou. Vo všetkých triedach sa poskytuje celodenná výchova a starostlivosť s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania.

Výchova a vzdelávanie v materskej škole sa uskutočňuje prostredníctvom nasledovných foriem denných činností:

- **hry a činnosti podľa výberu detí,**
- **zdravotné cvičenie,**
- **vzdelávacia aktivita,**
- **pobyt vonku,**
- **činnosti zabezpečujúce životosprávu** (osobná hygiena, stravovanie, odpočinok).

Hry a činnosti podľa výberu detí sú spontánne alebo pedagógom usmerňované hry. Ich súčasťou je dopoludnia ranný filter a ranné sedenie (modlitba, rozhovor, kalendár, ponuka dňa).

Hry a činnosti podľa výberu detí sú zaraďované ako samostatná organizačná jednotka počas prichádzania detí do MŠ a odchádzania popoludní. Súčasne s nimi sa môžu realizovať aj vzdelávacie aktivity. Pri navodzovaní obsahu hier a činností podľa výberu detí sa kladie dôraz na uplatňovanie ich individuálnych záujmov a potrieb.

Zdravotné cvičenie sa realizuje každý deň v určitom čase zásadne pred jedlom (spravidla pred desiatou) s podmienkou dodržiavania hygienických zásad (vo vyvetranej miestnosti, prípadne vonku, deti pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné cvičia raz do týždňa v úbore.). Je to vopred plánovaná činnosť. Môže sa zaradiť aj viackrát v priebehu dňa a môže sa uskutočniť tak v interiéri (herňa, telocvičňa), ako aj v exteriéri materskej školy (školský dvor, terasa, ihrisko a i.).

Vzdelávacie aktivity sú aktivitami, ktoré prinášajú plánované vzdelávacie obsahy jednotlivých vzdelávacích oblastí. V okruhu vzdelávacích aktivít sa vytvára nosný priestor na postupné dosahovanie výkonových štandardov. Zaraďujú sa ako samostatná organizačná jednotka alebo môžu byť súčasťou všetkých ostatných denných činností. Sú realizované ako individuálne, skupinové alebo frontálne činnosti detí. Časové trvanie vzdelávacej aktivity musí rešpektovať schopnosti a potreby detí, ich vývinové osobitosti a zákonitosti psychohygieny.

Pobyt vonku plní pedagogickú, rekreačnú, zdravotnú funkciu. Súčasťou pobytu vonku sú najmä spontánne pohybové aktivity, voľné hry podľa výberu detí a vychádzka mimo areálu MŠ. V rámci pobytu vonku môžu byť zaradené aj vzdelávacie aktivity a zdravotné cvičenie tak, aby bol ponechaný dostatok času na spontánne hry a pohybové aktivity detí. Realizuje sa každodenne, skrátiť, či úplne vynechať sa môže len z dôvodu mimoriadne nepriaznivých meteorologických podmienok.

Ak sa pobyt vonku skráti alebo nerealizuje, deťom zabezpečujeme podmienky na pohybovú aktivitu v triede alebo telocvični ak je voľná.

Činnosti zabezpečujúce životosprávu

Stravovanie detí sa zabezpečuje v pevne stanovenom čase v školskej jedálni, pričom sa dodržiava trojhodinový interval medzi podávanými jedlami (desiata, obed, olovrant).

Odpočínok sa zaraďuje po obede, pričom jeho trvanie závisí od potrieb detí. Minimálne trvanie odpočinku je 30 minút. Nesmie sa narušať realizáciou krúžkovej činnosti.

4. Učebné osnovy

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu sú vypracované v rozsahu ustanovenom ŠVP, ktorý vymedzuje nasledujúce vzdelávacie oblasti: jazyk a komunikácia, matematika a práca s informáciami, človek a príroda, človek a spoločnosť, človek a svet práce, umenie a kultúra, zdravie a pohyb. Konkrétne učebné osnovy sú súčasťou prílohy, každoročne sa prispôbujú podľa kalendára a plánovaným akciám.

Učebné osnovy obsahujú: mesiac, hodnotu, úlohy (akcie), témy, dátum, podtémy, vzdelávaciu oblasť, výkonové štandardy, stratégie výchovnovzdelávacej činnosti, učebné zdroje, metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia vytýčených špecifických cieľov.

Základ plánovania:

Pri plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu je potrebné si uvedomiť, že jednotlivé vzdelávacie oblasti sa vzájomne prelínajú, dokonca integrujú. Pedagogickí pracovníci plánujú edukačný proces na základe učebných osnov podľa potrieb detí a podľa zamerania MŠ.

Pri plánovaní má učiteľ na mysli tieto zásady:

- dôraz na učenie a nie na vyučovanie,
- učiteľ nie je zdrojom informácií, ale stáva sa pomocníkom pri učení sa dieťaťa. „Priemerný učiteľ rozpráva. Dobrý učiteľ vysvetľuje. Výborný učiteľ ukazuje. Najlepší učiteľ inšpiruje.“ W. A. Ward,
- využívať predovšetkým hru,
- používať konštruktivistické metódy: pojmové mapovanie, brainstorming, EUR (evokácia, uvedomenie si, reflexia), Hejného metóda, hranie roly, zisťovanie prekonceptov, atď.,
- zaradovať do edukácie vedecké formy, činností a metódy - pozorovanie, experimentovanie, porovnávanie, bádanie, hypotetizovanie, overovanie, dokazovanie. „Čo počujem, to zabudnem. Čo vidím, to si pamätám. Čo si vyskúšam, tomu rozumiem“ Kung Fu Tzu,
- stimulovať kritické a tvorivé myslenie detí cez otvorené otázky,
- zásada aktivity dieťaťa a nie učiteľa. „Daj človeku rybu a nasýtiš ho na jeden deň. Nauč ho loviť ryby a nasýtiš ho na celý život.“ Čínske príslovie,
- podpora sociálnej aktivity, utvárať dvojice, skupiny, práca v skupine,
- viesť k dokončeniu a zhodnoteniu aktivity, ktorú si dieťa vybralo,
- pýtať sa detí, ako prišli na svoju odpoveď,
- akceptovať aj nesprávnu odpoveď, hľadať riešenie.

5. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej materskej škole je štátny jazyk Slovenskej republiky.

6. Hodnotenie detí

Deti každý deň hodnotia svoju činnosť v centrách formou spoločnej diskusie (dieťa – učiteľ, dieťa – dieťa), prezentácie svojej činnosti, hodnotenie práce kamaráta, odkazu pre rodičov. Tým sa učia verbalizovať svoje zistenia, tešiť sa z vykonaného, merať svoju snahu, vážiť si a doceniť snaženie druhého, uznať svoje nedostatky a mať túžbu zlepšiť sa, ako aj prijať pozitívnu kritiku. Pomáhame dieťaťu preberať na seba primeranú zodpovednosť.

Cieľom hodnotenia detí je:

- konštatovať úroveň a spôsob učenia sa detí,
- zistiť úroveň osvojenia kľúčových kompetencií,
- poskytnúť dieťaťu spätnú väzbu pri získavaní spôsobilostí a o tom ako ich dokáže využiť,
- motivovať detí k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu, hľadaniu riešenia,
- pravidelne informovať rodičov dieťaťa o práci a správaní dieťaťa,
- konštatovať nedostatky v edukácii.

Konkrétne zameranie a formy hodnotenia detí sú podrobne vypracované v ročnom pláne vnútornej kontroly školy na konkrétny školský rok.

Hodnotenie detí pri konštruktivistickom spôsobe vyučovania nie je jednoduché. Učiteľ by tu totiž nemal hodnotiť schopnosť detí reprodukovať vedecky správne odpovede, ktoré sa dieťa na edukácii naučilo (namemorovalo), ale to, či dieťa nejakým spôsobom rozvíja svoju schopnosť myslieť, vytvárať vlastné koncepty a úspešne nachádzať riešenia ponúkaných problémov.

Prílohy

- 1. Učebné osnovy na konkrétny školský rok**
- 2. Hrové a pracovné centrá**
- 3. Rámcový vzdelávací program predmetu katolícke náboženstvo/katolícka výchova pre predprimárne vzdelávanie**

Použitá literatúra

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH Konsolidované znenie pod číslom 2022/10933:5-A2140 s platnosťou od 1. septembra 2022.

Renáta Tóthová KONŠTRUKTIVISTICKÝ PRÍSTUP VO VÝUČBE AKO MOŽNOSŤ ROZVOJA MYSLENIA ŽIAKOV, Bratislava 2014, Metodicko-pedagogické centrum, ISBN: 978-80-565-0004-

KOLEKTÍV AUTOROV: Metodika predprimárneho vzdelávania. Bratislava : EXPRESPRINT s. r. o., Partizánske, 2011. ISBN 978-80-968777-3-7

HAJDÚKOVÁ, V. a kol. 2009: Metodika na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy. Bratislava : ZING PRINT, 2009. ISBN 978-80-8052-341-1

Legislatíva

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Príloha č.2

Hrové a pracovné centrá

Hrové a pracovné centrá sú umiestnené tak, aby účelovo slúžili na spontánne hry detí a učiteľom na plánovanú edukačnú činnosť. Centrá aktivít sú otvorené, vybavené pomôckami, ktoré podporujú detskú tvorivosť, vedú deti k aktivite, experimentovaniu, podporujú ich objavovanie, riešenie problémov a skúmanie.

	Dieťa	Pomôcky
Komunikačné a spoločenské	<ul style="list-style-type: none">• poznáva knihy z rôznych oblastí, vie s ňou narábať, pozná niektoré písmená abecedy• vytvára vlastné prezentácie problému (katalógy, jedálne lístky, leporelá), vysvetľuje, argumentuje,• zhotovuje pojmové mapy, obrázkové osnovy• vytvára si vlastnú knižnicu, obsah príbehu vie vyjadriť kresbou, dramatizáciou, pohybom, vie prerozprávať príbeh cez obrázky• hrá sa na „spisovateľa“• nadväzuje komunikáciu, pozná členov triedy• rozpráva spisovne, gramaticky správne, má správnu výslovnosť, určuje slabiky• používa rýmy, rozumie personifikácii• má grafomotorické predpoklady písania• pozná režim dňa, časové vzťahy,• orientuje sa v blízkom okolí, opisuje trasy• dodržiava základné pravidlá cestnej premávky• opisuje krajinu, pozná prírodné útvary, dominanty• spolupracuje v skupinovej činnosti• vie vytrvať a dokončiť činnosť• vie pozdraviť, odzdraviť• má predstavu o skutočnosti a virtuálnej realite• rozlišuje dobro a zlo• poznáva a rozlišuje ľudské vlastnosti	knižnica – detské knihy, encyklopédie, vlastnoručne vyrobené knihy, katalógy, časopisy, kresliace, lepiace potreby, tlačiarenské pomôcky, rôzne pomôcky na písanie, knihy na čítanie a prezeranie, obrázky rozprávok, spoločenské hry (kris-kros, pexesá, dominá, puzzle abecedy, karty apod.), bábky, masky, pomôcky na námetové hry (lekár, opravár, učiteľ, predavač, ...), ceruzy, papiere, pracovné listy, kalendár, hodiny, dopravné značky, semafor, mapy
Pracovné	<ul style="list-style-type: none">• modeluje, strihá, ohýba, skladá rôzny materiál• strihá, lepí mozaiky• experimentuje a tvorí z odpadového materiálu• navlieka korálky• hrá sa na „šikovníka“, využíva rôzny materiál• chápe technický náčrt a pracuje podľa neho• vie opísať postup práce• správne využíva náradie a nástroje• identifikuje suroviny• pozná profesie	pomôcky na drobnú motorickú činnosť, lepenie, skladanie, strihanie, navliekanie, jednoduché náradie, nástroje (tupá ihla, nožnice, umelý nožik, vykrajovačky,...), predmety dennej potreby, náradie do záhrady, do pieskoviska, potraviny,

Matematicko-logické a prírodovedné	<ul style="list-style-type: none"> • poznáva čísla, vymenuje ich, narába s nimi v obore do 10, rieši hlavolamy • vytvára rôzne skupiny predmetov, porovnáva • objavuje súvislosti medzi predmetmi • hrá sa na „vynálezcu“ • rozumie pojmom z geometrie, meria, rozumie postupnosti • rozhoduje o pravdivosti, vysvetľuje, dokazuje • vie pracovať s jednoduchými digitálnymi pomôckami, zvláda jednoduché operácie • využíva hejného metódu 	<p>číselné symboly, číselné hry, kalkulačky, počítadlá, hra kyvadlo, rôzne média podľa možností MŠ, pomôcky na písanie, hlavolamy, pomôcky na tvorbu množín, geometrické tvary, pravítka, šnúrky na meranie, obrázky, bee bot, počítač, program tux paint, štorcové siete pre bee bot, Emil v cirkuse, Emil na cestách,</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • robí pokusy • pozná skupenstvá vody, význam vody • objavuje a skúma vlastnosti piesku, hliny, dreva, drôtu, magnetu, • vie sa orientovať v rastlinnej a živočíšnej ríši vzhľadom na obsah ŠVP • stará sa o prírodu, hrá sa na „ekológa“, sadí rastliny • rieši problémové situácie • vie opísať ľudské telo 	<p>doprava, vaničky s vodou, pieskom, hlinou, drevom, doskami, drôtom, bublifuky, katapulty, pomôcky na vedecké experimentovanie a bádanie, pomôcky na sadenie rastlín, odpadový materiál, prírodniny</p>
Umelecké	<ul style="list-style-type: none"> • maľuje rôznymi druhmi farieb, pozná ich • experimentuje s výtvarným materiálom, tvorí • osvojuje si manipuláciu s rytmickými nástrojmi • dramatizuje, vstupuje do rolí • zapája sa do tvorby a realizácie divadelných predstavení • spieva piesne, riekanky, rytmizuje • ovláda nástroje Orffovho inštrumentára • počúva hudbu, vyjadruje zážitky z nej výtvarne, pohybom, dramaticky • tancuje, pohybom improvizuje • modeluje, strihá, lepí, hrá sa na „umelca“ • hodnotí výsledok svojej tvorivej činnosti 	<p>materiál na výtvarnú, zobrazovaciu činnosť, stojany na výkresy, plastelína, hmoty, odpadový a prírodný materiál, hudobné nástroje, ľahko ovládateľné hudobné a rytmické nástroje, rekvizity, oblečenie na divadelnú činnosť, prehrávač, pomôcky na počúvanie hudby a tanečnú improvizáciu a pod., CD prehrávač, CD, Orffov inštrumentár,</p>
Motorické	<ul style="list-style-type: none"> • postupne nadobúda fyzickú kondíciu • učí sa manipulovať s loptou • cvičí s radosťou a vytrvalosťou 	<p>žinenky, lopty, laná, športové náčinie a náradie, kolky, pomôcky na zdravotné cvičenia a relaxáciu, športovú pohybovú činnosť,</p>
Konštrukčné a hrové	<ul style="list-style-type: none"> • chápe technický náčrt • tvorí zložitejšie útvary zo stavebníc pracuje podľa plánu a vlastnej fantázie • priestorovo zobrazuje • hrá spoločenské a stolové hry • rešpektuje pravidlá hry • hrá počítačové hry 	<p>stavebnice, rôzne materiály na priestorové zobrazovanie, hry realizované na ploche, doprava a pod.spoločenské a stolové hry, lego, stolové stavebnice, kartové hry, počítačové a elektronické hry a pod.</p>

Príloha č.3

Rámcový vzdelávací program predmetu katolícke náboženstvo/katolícka výchova pre predprimárne vzdelávanie

**Rámcový vzdelávací program
predmetu katolícke náboženstvo/náboženská výchova
pre predprimárne vzdelávanie**

2009

Veková skupina 3-4 ročných detí v materskej škole

Obsah je rozdelený do troch tém:

1. Boh Otec
2. Syn
3. Duch Svätý
4. Doplnková téma

Ročníkový cieľ

Prežívať radosť z toho, že som milovaný.

Ročníkový symbol – dom

Základným symbolom pre vekovú kategóriu 3-4 ročných detí je dom. Objavuje sa postupne v témach a symbolizuje ochranu, bezpečie, rodinu a lásku.

Štyri roviny symbolu

1. vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe).

Dom je veľký, malý, je z tehál, murovaný, drevený.

2. subjektívna rovina (čo hovorí mne).

Dom ako miesto ochrany, bezpečia, starostlivosti, lásky.

3. objektívna rovina (čo hovorí nám).

Každý človek túži niekam patriť, mať svoje miesto v rodine, svoj domov.

4. náboženská rovina (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka)

V dome Otca je veľa príbytkov.

Možnosti práce s ročníkovým symbolom

Boh Otec

Dom ako symbol starostlivosti.

Boh nám dáva všetko, čo potrebujeme, aj dom, máme kde bývať, máme rodinu.

Dom ako symbol ochrany a bezpečia.

Stavanie korába - dočasného príbytku Noemovej rodiny.

Keď sa izraeliti utáborili, stavali si príbytky, stany - domy, kde spoločne žili so svojimi rodinami.

Aktivita: Deti tvoria skupinky (rodiny), na vyznačených miestach (domoch).

Syn

Dom ako miesto očakávania.

Mária bývala s rodičmi v dome, kde ju navštívil anjel.

Práca s papierom, kresba – dom očakávania.

Dom ako symbol spolužitia novej rodiny.

Mária odišla s Jozefom do nového domu.

Dom ako symbol bezpečia a ochrany na cestách.

Aktivita: hľadanie domu, kde by Mária s Jozefom prenocovali.

Dom- miesto na spoločné stolovanie.

Kostol - ako dom nebeského Otca, rodiny veriacich, kde sa všetci spoločne stretávame a modlíme.

Duch Svätý

Dom ako miesto lásky, rodiny.

Boh nás miluje, dáva nám rodičov, rodinu.

Základné rozvojové možnosti 3-4 ročných detí

Vo výchovno-vzdelávacom procese v materskej škole je pre učiteľa veľmi dôležité, aby sa vedel orientovať v rozvojových možnostiach dieťaťa. V predškolskom období prebiehajú podstatné zmeny v perceptuálno-motorickej, kognitívnej a sociálno-emocionálnej sfére psychického vývinu osobnosti dieťaťa.

3-4 ročné deti sú ešte málo samostatné. Postupne sa táto situácia mení, dieťa si utvára a osvojuje návyky a zručnosti sebaobsluhy a stáva sa osobnosťou, ktorá nadobúda vlastnú identitu. City sú nestále, náladové. Dieťa rozrušia aj úplné maličkosti.

Dieťaťu sa zlepšuje hrubá motorika a celková koordinácia pohybov. Utvárajú sa základy jemnej motoriky a zdokonaľuje sa manipulácia s predmetmi.

V tomto období pretrváva zmyslovo-pohybové myslenie detí a postupne nastupuje konkrétne-názorné myslenie. Úlohy dieťa rieši s pomocou dospelých, alebo v manipulačnej a pohybovo-vnemovej úrovni, vtedy, keď má bezprostredný kontakt s predmetmi a hračkami.

Vnímanie naďalej charakterizuje synkretizmus. Dieťa nedokáže analyzovať vnímaný objekt. Postrehuje globálne obrysovým a povrchným spôsobom. Postupne sa zmyslové vnímanie spresňuje, rozlišuje dotykom tvar, povrch vecí, rozoznáva vône a základné chute, rozlišuje a poznáva základné farby a pohybom reaguje na rytmus hudby.

Nastáva rozvoj reči a rozširovanie slovnej zásoby. Dieťa sa už pýta „prečo.“ Pozornosť je krátkodobá a nestála, dieťa rýchlo mení predmet svojich záujmov. Hra trvá veľmi krátko a je jednoduchá. Udržiava si individuálny ráz aj napriek tomu, že sa súbežne hrá niekoľko detí vedľa seba, nie však spolu. V závere tretieho roku utvárajú deti 2-3 členné skupinky a objavujú sa náznaky spoločnej skupinovej hry.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické kompetencie:

Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách

2. Osobnostné:

a) základy sebauvedomovania

Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným a vyjadruje svoje pocity.

b) základy angažovanosti

Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ.

3. Sociálne:

Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty pomocou dospelých, pomáha druhým s pomocou dospelého.

4. Komunikačné:

Nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s inými, počúva aktívne myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky.

5. Kognitívne:

a) základy riešenia problémov

Dieťa rieši jednoduché problémy s pomocou učiteľa, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie.

b) základy kritického myslenia

Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov osôb, hodnotí spontánne vo svojom bezprostrednom okolí čo sa mu páči/nepáči.

c) základy tvorivého myslenia

Dieťa objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadaných inštrukcií.

6. Učebné:

Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva primerané pojmy, pozoruje, skúma kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcemu svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné:

Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií

Prierezové témy

Environmentálna výchova

Deti prostredníctvom niektorých biblických príbehov získavajú vedomosti o prírode a zvieratách.

- prostredníctvom príbehu o stvorení sveta deti objavujú krásu stvorenstva - živú i neživú prírodu,
- v príbehu o dobrom pastierovi deti spoznávajú spôsoby starostlivosti pastiera o ovce-dojenie, strihanie, pasenie, ...,
- v príbehu o nájdení malého Mojžiša na rieke, deti spoznávajú časť prírody- rieku.
Aktivita: deti vytvoria z papierových gúľ rieku napodobňujú pohyb vln a počúvajú jej zvuk
- v téme „Otec nám dáva zákon lásky," deti sa hrajú na putujúcich Izraelitov po púšti a utáboria sa pod kopcom (vrchom), dozvedajú sa tak o ďalšej časti prírody o púšti a o vrchoch,
- lúka ako zdroj obživy pre ovce, ktoré pasie Dávid,
- v príbehu o Danielovi spoznávajú leva, ako veľmi silné a nebezpečné zviera, ktoré žije v džungli,
- v téme „Moc Ježiša nad prírodou", deti dramaticky vyjadrujú vlny, dážď a počúvajú búrku, Spoznávajú, že Ježiš má moc aj nad búrkou a že ju utíšil,
- cez príbeh života zvierat a hmyzu na lúke sa deti učia robiť radosť iným,
- vyvrcholením je vychádzka do prírody, kde deti priamo vnímajú krásu stvorenia prírody, – - pozorujú a spoznávajú prírodu, chránia ju a spoločnou oslavou ďakujú Bohu za ňu.

Mediálna výchova

- správa, list ako forma komunikácie,
- Noemova Archa - Boh komunikuje s Noemom,
- Mojžiš sa rozprával s Bohom. Zostupuje z kopca (z vrchu) a má dve kamenné tabule s prikázaniami od Boha pre Izraelitov,
- v téme „Mária nás učí očakávať Pána Ježiša", správu prináša anjel. Zvestuje Márii, že sa jej narodí Boží syn,
- aj k pastierom prišiel anjel a ohlásil im, že sa narodil Ježiš,

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- rodina ako spoločenstvo, kde je láska, pocit bezpečia a istoty,
- Noemova Archa- je poukázanie na súdržnosť rodiny, na lásku a dôveru v Boha,
- starostlivosť matky o dieťa v téme Mojžiš poukazuje na veľkú lásku matky k dieťaťu
- očakávaný príchod Ježiša na svet – deti sú darom pre rodičov,
- starostlivosť rodičov o dieťa, príprava na narodenie, očakávanie narodenia,
- svätá rodina ako príklad pre všetky rodiny, Malý Ježiš vyrastajúci v rodine Márie a Jozefa,
- téma Boží Duch naplňa moje srdce láskou –predstavuje príklady prejavov lásky a starostlivosti rodičov o svoje deti.

CIELE TÉM

1. téma - BOH OTEC

Prvá téma – Boh Otec je rozdelená do 11 edukačných jednotiek. Deti prostredníctvom biblických príbehov spoznávajú Boha ako milujúceho Otca, stvoriteľa neba i zeme. Ústrednou témou je Boh – Láska, ktorý miluje, ochraňuje, stará sa a odpúšťa. Deti si tak postupne uvedomujú, že Boh nás miluje, aj keď sme ho zradili.

Dotácia: 11 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
1.1	Boh Otec stvoril svet	Pomenovať Bohom stvorené veci.	Pomocou obrázkov si uvedomiť lásku Boha v stvoreníach	Pozorovať Božie stvorenie v prírode. Vytvoriť výstavku z vecí stvorených Bohom.
1.2	Boh Otec stvoril človeka z lásky	Pomenovať prvých ľudí.	Tešiť sa zo stvorenia prvých ľudí.	Tancom napodobniť Adamovu a Evinu radosť zo stvorenia a zo spolužitia s Bohom
1.3	Boh Otec nám odpúšťa každú zradu	Opísať zlo v raji. Aktívne si vypočúť biblický príbeh neposlušnosti človeka.	Rozvíjať schopnosť odpúšťať a slovné vyjadriť ospravedlnenie.	Vyfarbiť srdce milujúceho, odpúšťajúceho Boha Otca.
1.4	Láska zachraňuje	Opísať udalosť potopy na zemi.	Vnímať príbeh Noeho.	Formovať vonkajšie prejavy slušného správania.
1.5	Boh z lásky požehnáva Abraháma	Aktívne počúvať príbeh o Abrahámovi.	Nadchnúť sa pre rozhovor s Bohom.	Formovať návyk pravidelnej modlitby.
1.6	Boh miluje Jozefa	Vysvetliť, ako mal Jozef rád svojich bratov.	Vnímať v príbehu postavu radujúceho sa Jozefa.	Formovať postoj odpustenia.
1.7	Boh Otec nás vedie aj cez nebezpečenstvo	S pomocou učiteľa opísať udalosť narodenia Mojžiša a vytiahnutie z vody.	Vnímať starostlivosť Boha o nás v každej chvíli.	Formovať návyk vďačnosti za Božiu lásku a starostlivosť k ľuďom formou piesne.
1.8	Otec nám dáva zákon lásky	S pomocou učiteľa reprodukovat' biblický príbeh uzavretia zmluvy Mojžiša s Bohom.	Vnímať Božiu starostlivosť na príbehu uzavretia zmluvy.	Formovať postoj dobrého správania.
1.9	Boh pozerá na naše srdce	S pomocou učiteľa a obrazu reprodukovat' biblickú udalosť vyvolenia Dávida za kráľa.	Pozorovať dramaturgiu udalosti o pomazaní Dávida za kráľa.	Formovať priateľské vzťahy v skupine, učiť sa poprosiť, poďakovať a pohladieť.

1.10	Lásku k Bohu vyjadrujeme cez žalmy	Jednoducho opísať príbeh Dávidovej modlitby v chráme (žalm 100).	Prejaviť radosť pri speve žalmu.	Napodobniť radosť Dávida pri modlitbe v chráme.
1.11	Boh nás stále zahrňa svojou láskou	S pomocou učiteľa opísať udalosť Božej starostlivosti o Daniela.	Pozorovať dramatizáciu udalosti: Daniel v levovej jame.	Formovať návyk dôvery prostredníctvom modlitby.

2. téma – SYN

Druhá téma je rozdelená do 10 jednotiek. Deti získavajú poznatky o príchode Pána Ježiša na svet.

Dotácia: 10 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
2.1	Mária nás učí očakávať Pána Ježiša	S pomocou učiteľa voľne prerozprávať príbeh zvestovania.	Vnímať Máriino prijatie anjelovho posolstva.	Formovať vonkajšie prejavy poslušnosti.
2.2	Boh nám posielal svojho Syna	Pozorovať dramat. vianočného príbehu učiteľom.	Koledami, básňami prejaviť radosť z Ježišovho narodenia.	Dramaticky vyjadriť prežívanie jednot. postáv príbehu (Márie, Jozefa, anjelov).
2.3	Poklona pastierov	Pomenovať postavy vo vianočnom príbehu.	Vyjadriť radosť z narodenia Pána Ježiša spontánnou modlitbou.	Dramaticky vyjadriť poklonu pastierov.
2.4	Ježiš v dome nebeského Otca	Počúvať príbeh o hľadaní Ježiša Máriou a Jozefom.	Rozlišovať negatívne i pozitívne emócie Márie.	Dramaticky vyjadriť modlitbu ľudí v chráme.
2.5	Utíšenie búrky	Určiť na obrázku postavu Ježiša a apoštolov.	Vnímať silu a moc Pána Ježiša nad prírodnými živlami.	Formovať postoj dôvery voči Ježišovi.
2.6	Ježiš – dobrý Pastier	Uvedomiť si ako sa pastier stará o ovce.	Vnímať lásku Dobrého pastiera.	Formovať postoj dôvery a lásky voči Ježišovi.
2.7	Posledná večera	Zopakovať po učiteľovi výraz „Veľká Noc.“	Vnímať príbeh poslednej večere.	Formovať postoj vďačnosti voči Ježišovi.
2.8	Svätý týždeň	Pomenovať činnosti podľa obrázkov (čo robí Ježiš)	Vnímať Ježišovu lásku k nám.	Viesť deti k správne prežehnaniu sa.
2.9	Vzkriesenie Ježiša – Ježiš žije	Pomenovať postavy a predmety podľa obrázku.	Tešiť sa zo života. (z Ježišovho víťazstva nad smrťou.)	Napodobniť rast rastlinky.
2.10	Nedeľa- oslava vzkriesenia	Zopakovať po učiteľovi názov dňa, kedy vstal Pán Ježiš z mŕtvych.	Vnímať Ježišovu prítomnosť.	Formovať návyk účasti na svätej omši.

3. téma - DUCH SVÄTÝ

Druhá téma je rozdelená do 9 edukačných jednotiek. Oboznamujú sa so životom Pána Ježiša, smrťou a Jeho zmŕtvychvstaním. Deti sa učia milovať, prijímať lásku, dávať ju a tešiť sa z blízkosti ostatných detí.

Dotácia: 9 edukačných jednotiek

Č	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
3.1	Ježiš nám prisľubuje a posielal Tešiteľa	Vnímať a s pomocou učiteľa opísať udalosť Nanebovstúpenia Ježiša a zoslania Ducha Sv.	Prežívať radosť z Božej lásky .	Robiť radosť iným.
3.2	Duch Svätý prebýva v mojom srdci	Uvedomiť s , že Ježiš nám dáva svoju lásku.	Tešiť sa z Božej a ľudskej lásky.	Vyjadriť svoju lásku blízkym.
3.3	Mária nás učí prijímať Ducha lásky	S pomocou učiteľa jednoducho opísať Máriino očakávanie .	Precítiť svoje očakávania.	V modlitbe prosiť o dar lásky.
3.4	Boží Duch naplňa moje srdce láskou	Uviesť príklad prejavov lásky voči nám (láska prijímaná).	Tešiť sa z lásky iných voči nám.	Oceniť vonkajšie prejavy lásky.
3.5	Boží Duch ma učí milovať Boha a ľudí	Uviesť príklad prejavov mojej lásky voči iným (láska dávania).	Prejaviť lásku voči iným.	Zhotoviť a darovať darček.
3.6	Duch Svätý naplňa moje srdce radosťou	Vymenovať obľúbených ľudí, vecí a činnosti.	Vnímať radosť v živote a uvedomovať si, čo nám robí radosť.	Formovať návyk vdáčnosti.
3.7	Boží Duch ma učí robiť radosť iným	Uviesť príklady ako prejaviť radosť iným.	Vnímať potrebu potešiť iných.	Konkrétnym skutkom prejaviť radosť iným (prekvapenie) Formovať návyk delenia sa.
3.8	Boží Duch z nás utvára rodinu Božích detí	S pomocou učiteľa opísať svoju rodinu.	Zažiť rodinnú atmosféru.	Formovať návyk spolupatričnosti, starostlivosti o dobro iných.
3.9	Boží Duch nás učí oslavovať Nebeského Otca	Uviesť príklady osláv.	Žasnúť nad krásou stvorenia. Precítiť radosť zo slávnostnej atmosféry.	Cez tvorivú dramatikú predviesť oslavu stvoreného Božieho diela.

4 DOPLNKOVÁ PODTÉMA

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
4.1	Biskup Mikuláš	Objavovať rozmer štedrosti a starostl. cez príklad Mikuláša.	Stotožniť sa s Mikulášovým postojom starostlivosti a štedrosti.	Formovať postoj štedrosti a starostlivosti /misijný projekt/.

Veková kategória 4-5 ročných detí v materskej škole

Obsah je rozdelený do troch tém:

1. Boh Otec
2. Syn
3. Duch Svätý

Ročníkový cieľ

V poslušnosti objaviť Božiu dobrotu.

Ročníkový symbol - strom

Základným symbolom je strom, ktorý symbolizuje ochranu, dar a život.

Štyri roviny symbolu

1. Vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe):

strom – malý, veľký, je súčasťou prírody, ovocný, listnatý,

2. Subjektívna rovina (čo hovorí mne):

strom – ochrana pred slnkom, predstavuje nový život, obdarúva človeka plodmi – je darom

3. Objektívna rovina (čo hovorí nám):

strom - každý človek túži byť obdarovaný a byť aj darom pre iných,.....

4. Náboženská (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka):

strom - ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, tak ani vy, ak neostanete vo mne (človek je ako strom, o ktorý sa Boh stará)

Možnosti práce s ročníkovým symbolom:

Boh Otec	Strom ako symbol ochrany: Hra na hniezdo – strom je pre mláďatá vtákov miestom ochrany.
	Noe vkladal počas potopy svoju dôveru do Božej ochrany .
Syn	Strom ako symbol daru: Vianočný strom pripomína Vianoce a darčeky. Boh nám posielal ten najväčší dar - svojho Syna.
Duch Svätý	Strom ako symbol života: Korene a kmeň sa starajú o strom, aby mal dostatok živín a vody, aby kvitol a priniesol ovocie. Boh sa stará o každú rodinu. Deťom dáva rodičov, ktorí sú spolu darcami života a ktorí sa o ne starajú.

Základné rozvojové možnosti 4-5 ročných detí

4-5 ročné deti sú už samostatnejšie a pohotovejšie. Majú pomerne dobre osvojené hygienické, pracovné, mravné návyky ako aj základy kultúrneho správania.

Postupne ustupuje kolísavosť citových stavov a začínajú sa objavovať náznaky poznávacích, morálnych, estetických a sociálnych citov.

V tomto veku sa deti lepšie prispôbujú prijatým pravidlám správania v skupine a ľahšie nadväzujú kontakt s inými deťmi. Zapájajú sa do skupinových hier a činností a objavujú sa u nich náznaky kooperatívneho správania.

Zdokonaľuje sa pohybová koordinácia, hrubá motorika a postupne sa zlepšuje aj jemná motorika.

Myslenie sa spája s konkrétnym cieľom, ku ktorému smeruje konanie. Prírodné, spoločenské a technické javy dieťa poznáva v procese vnímania a priamym pozorovaním, na

základe ktorého vzniká bezprostredná zmyslová skúsenosť. Dieťa je bystrým pozorovateľom a neraz si všimne také detaily, ktoré uniknú pozornosti dospelého človeka.

Dieťa vyčleňuje v predmetoch a obrázkoch predovšetkým tie detaily, ktoré v ňom vyvolávajú určité pocity alebo emocionálne zážitky.

V tomto veku je dieťa živé a pohyblivé, zvedavé a skúmavé. Stáva sa bádateľom a odhaľovateľom neznáameho sveta vecí, javov a pojmov. Rozvoj predstavivosti a fantázie, ako aj rýchle pokroky v reči a v myslení mu umožňujú nastoľovať ustavične nové problémy, na ktoré nedokáže samo nájsť odpoveď. Pokúša sa ich preto riešiť s pomocou dospelých, ktorým kladie množstvo otázok.

Reč dieťaťa postupne stráca situačný ráz a stáva sa nástrojom myslenia a prostriedkom sociálnej komunikácie.

Senzomotorické a rozumové skúsenosti dieťaťa sú čoraz širšie. Poznanie okolitej skutočnosti je však stále povrchné, pretože dieťa ešte nepostrehuje podstatu faktov a udalostí a nechápe mnohé logické vzťahy, ktoré ich spájajú.

Rozvoj kompetencií detí:

1. Psychomotorické kompetencie:

Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových situáciách

2. Osobnostné:

a) základy sebauvedomenia

Dieťa prejavuje v správaní vzťah k sebe a iným, vyjadruje svoje pocity

b) základy angažovanosti

Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, zaujíma sa o dianie v rodine a v MŠ

3. Sociálne:

Dieťa hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými, rieši konflikty s pomocou dospelého, pomáha druhým s pomocou dospelého

4. Komunikačné:

Dieťa nadväzuje na dialóg a rozhovor s deťmi i s dospelými, aktívne počúva myšlienky a informácie, reprodukuje krátke oznamy a texty s pomocou dospelého, komunikuje osvojené poznatky

5. Kognitívne :

a) základy riešenia problémov

Dieťa rieši jednoduché problémové úlohy s pomocou dospelého, uplatňuje v hre a v rôznych situáciách matematické myslenie

b) základy kritického myslenia

Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, spontánne hodnotí vo svojom okolí, čo sa mu páči/nepáči

c) základy tvorivého myslenia

Dieťa objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií

6. Učebné:

Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, používa primerané pojmy, pozoruje, skúma, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo okolitému svetu, učí sa spontánne, naučí sa pracovať s hračkami, s knihou, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámerne riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť

7. Informačné:

Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných skúseností

Prierezové témy

Environmentálna výchova

príbeh o stvorení sveta predkladá deťom prírodu, zvieratá a človeka ako dar, o ktorý sa majú starať a vážiť si ho (1. téma – Otec)

hrou na hniezdo si deti osvojujú pocit bezpečia potrebný pre život ľudí i zvierat (1. téma – Otec).

Mediálna výchova

správa, list a pozdrav ako jednoduchá forma komunikácie človeka s človekom. Dieťa si osvojuje správny spôsob komunikácie s ľuďmi (1. téma – Otec, 2. téma – Syn).

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

očakávaný príchod Ježiša na svet dáva možnosť, aby si deti uvedomili že aj oni sú darom pre rodičov a objaviť hodnotu starostlivosti a prípravy na narodenie dieťaťa.

CIELE TÉM

1. téma - BOH OTEC

Prvá téma je rozdelená do 12 edukačných jednotiek. Deti prostredníctvom biblických príbehov zameraných na poslušnosť spoznávajú Boha ako dobrého, starostlivého a milujúceho Otca, ktorý sa s láskou stará o všetko, čo stvoril. Deti upriamujú svoju pozornosť na Abraháma, Noeho, Samuela a iné biblické postavy Starého zákona, ktoré vynikali svojou láskou a poslušnosťou k Bohu.

Časová dotácia: 12 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
1.1	Boh stvoril svet dobrý a krásny	Určiť s pomocou učiteľa, čo stvoril Boh a čo vytvorili ľudia.	Pozorovať dokonalosť zákona prírody danú Stvoriteľom.	Farebne vyznačiť stvorené a vytvorené veci.
1.2	Boh nám odpúšťa našu neposlušnosť	Nájsť posolstvo rozprávky so zameraním na poslušnosť a neposlušnosť.	Oceniť konanie kladných postáv z rozprávky a z biblického príbehu.	Formovať návyk poslušnosti.
1.3	Boh zachraňuje Noeho	Zdôvodniť, prečo Boh zachránil Noeho a jeho rodinu.	Uvedomiť si, že poslušnosť a láska nás zachraňuje.	Nakresliť citový zážitok z vypočutého príbehu.
1.4	Muž počuvajúci Boha	Opísať pomocou otázok udalosť povolania Abraháma a jeho cestu do Egypta.	Oceniť poslušnosť Abraháma.	Spoločne vytvoriť miesto na modlitbu.
1.5	Chlapec počuvajúci Boha	Reprodukovať pomocou otázok udalosť povolania Samuela.	Počúvať ticho.	Podieľať sa na dramatizácii udalosti: Povolanie Samuela
1.6	Boh nám pomáha	Opísať udalosť pomocou otázok o Vynorenej sekere	Nadchnúť sa pre radosť z pomoci.	Spoločne poskladať z kociek Eliášovu školu.
1.7	Boh nám dáva anjela	Reprodukovať udalosť o Tobiašovi a jeho ceste k Sáře.	Uvedomiť si dôležitosť poslušnosti voči Bohu.	Nakresliť anjela.
1.8	Boh nám odpúšťa	Pomocou otázok opísať udalosť, ako Jonáš káže v Ninive.	Tešiť sa z polepšenia iných.	Spoločne vytvoriť symbol odpustenia.

1.9	Boh počúva naše prosby	Vedieť, kto zachránil chorého chlapca.	Povzbudiť sa v dôvere v Božiu pomoc.	Formovať návyk prosebnej modlitby.
1.10	Boh uzdravuje	Reprodukovať udalosť o stretnutí Elizea a Námána.	Vnímať sklamanie a radosť Námána.	Spolupracovať na dramatizácii udalosti.
1.11	Boh nám ukazuje cestu prostredníctvom anjelov	Zdôvodniť prítomnosť anjela v živote človeka.	Povzbudiť sa prítomnosťou a ochranou anjela v mojom živote.	Vytvoriť svojho anjela.
1.12	Boh posielal Syna	Pomenovať dar pre Máriu.	Uvedomiť si hodnotu daru života.	Spoločne sa podieľať na príprave jasličiek.

2. téma - SYN

Druhá téma – Syn - je rozdelená do 10 edukačných jednotiek. Deti sa oboznámia s príchodom Pána Ježiša na svet. Prostredníctvom biblických príbehov Nového zákona a novozákonných postáv Panny Márie, Alžbety a učeníkov rozvíjame čnosť poslušnosti. Deti vnímajú v dare Božieho Syna Božiu lásku a dobrotu.

Hodinová dotácia: 10 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
2.1	Stretnutie Márie s Alžbetou	Určiť hlavných adresátov príbehu.	Oceniť konanie Panny Márie.	Predviesť scénu ako sa Mária a Alžbeta stretli.
2.2	Putovanie Jozefa a Márie	Pomenovať mesto, kde sa Ježiš narodil.	Vnímať poslušnosť Jozefa a Márie.	Vyznačiť správnu cestu k Betlehemu.
2.3	Mudrci a ich veľké dary	Pomenovať svoj dar pre Ježiša.	Rozvíjať schopnosť obdarovania.	Zapojiť sa do dramatizácie príbehu.
2.4	Ježiš ako dieťa počúva Jozefa a Máriu	Pomenovať domáce práce.	Prejaviť záujem o domáce práce.	Kreslenie paličkou do piesku.
2.5	Zázračný rybolov	Za pomoci dramatizácie interpretovať príbeh o Zázračnom rybolove.	Počúvať slová Pána Ježiša.	Zapúšťanie farieb.
2.6	Ježiš – - Dobrý Pastier	Na príkladoch predstaviť dobrého Pastiera.	Vážiť si konanie Pastiera.	Nakresliť dobrého Pastiera.
2.7	Posledná večera	Priblížiť symbol Veľkej noci – posledná večera.	Uvedomiť si prítomnosť sviatostného Pána Ježiša medzi nami .	Poskladať rozstrihanú veľkonočnú pohľadnicu.

2.8	Svätý týždeň	Zopakovať vetu, ktorú povedal Pán Ježiš.	Oceniť dielo vykúpenia Pána Ježiša.	Zostrojiť zo špajdlí a plastelíny kríž.
2.9	Vzkriesenie Ježiša – Ježiš žije	Určiť podľa obrázku zmenu činnosti.	Prežívať radosť z Ježišovho víťazstva.	Spoločne vytvoriť prázdny hrob.
2.10	Nedeľa – oslava vzkriesenia	Priradiť činnosti k nedeli.	Vypočuť si pieseň Toto je deň.	Nájsť a vyznačiť cestu vedúcu do kostola.

3. téma - DUCH SVÄTÝ

Tretia téma – Duch Svätý - je rozdelená do 9 edukačných jednotiek. Deti upriamujú svoju pozornosť na Boží dar Ducha Svätého. V tomto dare vnímajú Božiu dobrotu, lásku a starostlivosť, ktorou nás Boh zahŕňa. Všetky témy napomáhajú deťom osvojovať si postoje dôvery a poslušnosti.

Časová dotácia: 9 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
3.1	Ježiš nám posielal Ducha Svätého	Zapamätať si citát zo Svätého Písma.	Vnímať potrebu dôvery.	Zahrať scénu zoslania Ducha Svätého.
3.2	Učeníci spolu s Máriou veria Ježišovým slovám	Reprodukovat' udalosť o zoslaní Ducha Svätého.	Vnímať hodnotu splneného sľubu.	Formovať návyk na dodržanie sľubu.
3.3	Boží Duch sa k nám prihovára v našom srdci	Pomenovať zvuky a ich zdroje.	Počúvať hlas srdca.	Formovať návyk stíšenia sa.
3.4	Boží Duch nás učí modliť sa	S pomocou učiteľa opakovať modlitbu Otče náš.	Precítiť modlitbu spoločenstva.	Formovať návyk pravidelnej modlitby ako dôverného rozhovoru s Bohom
3.5	Boží Duch nás učí poslúchať tých, ktorí sa o mňa starajú	Uviesť príklady poslušnosti voči rodičom.	Vážiť si starostlivosť rodičov.	Identifikovať sa s potrebou poslušnosti.
3.6	Boží Duch nás učí poslúchať Nebeského Otca	Uviesť príklady poslušnosti voči Nebeskému Otcovi.	Precítiť odovzdanosť dôverujúcej osobe	Identifikovať sa s postavami príbehu .
3.7	Boží Duch nás učí pomáhať iným	Uviesť príklad pomoci iným.	Povzbudiť sa príkladom sv. Alžbety.	Vyfarbiť obrázky.
3.8	Boží Duch nám dáva múdrosť	Rozlišovať, čo je dobré a čo zlé.	Objaviť hlas dobra v mojom srdci.	Formovať návyk vonkajších prejavov konania dobra.
3.9	Boží Duch očisťuje naše srdce	Na príbehu vysvetliť hodnotu odpustenia.	Prežiť odpustenie.	Formovať návyk ospravedlnenia sa.

4. DOPLNKOVÁ PODTÉMA

Č.	Názov pod témy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
4.1	Biskup Mikuláš	Reprodukovať príbeh o svätom Mikulášovi.	Povzbudiť sa príkladom svätého Mikuláša.	Spoločne vybrať a vytvoriť vhodný dar pre iné deti.

Veková kategória 5-6 ročných detí v materskej škole

Obsah je rozdelený do troch tém:

- Boh Otec
- Syn
- Duch Svätý

Ročníkový cieľ Dôverujem Bohu, ktorý ma miluje

Ročníkový symbol – slnko

Základným symbolom pre 5 – 6 ročné deti je slnko. Objavuje sa v niektorých témach a symbolizuje radosť a vyvoláva pocit bezpečia. Predstavuje stálu Božiu prítomnosť, Otca, z ktorého deti majú radosť, ktorý ich vidí, počuje a je stále s nimi.

Štyri roviny symbolu

1. vecná rovina (čo symbol hovorí sám o sebe).

Slnko je svetlo.

2. subjektívna rovina (čo hovorí mne).

Slnko ako symbol radosti.

3. objektívna rovina (čo hovorí nám).

Slnko ako symbol spoločenstva.

4. náboženská rovina (čo hovorí nám o skúsenosti Boha a človeka)

Ježiš ako slnko, ku ktorému smerujeme.

Možnosti práce s ročníkovým symbolom

Boh Otec Slnko ako symbol lásky ku svojim stvoreniam. Boh miluje všetko, čo stvoril, všetkých ľudí (1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6)

Syn Slnko ako liek (2.2)

Slnko ako svetlo (2.4)

Slnko ako pravda (2.4)

Slnko – symbol Božej prítomnosti, všemohúcnosti a nového života (2.6, 2.7, 2.10)

Duch svätý Slnko ako svetlo (3.1)

Slnko ako symbol radosti (3.2)

Slnko ako symbol spoločenstva (3.3)

Ježiš ako Slnko, ku ktorému smerujeme (3.4)

Základné rozvojové možnosti 5 – 6 ročných detí

Edukačný proces v materskej škole si vyžaduje, aby sa učiteľ poznal rozvojové možnosti detí v konkrétnom vekovom období.

5 – 6 ročné deti sú pomerne samostatné. Majú dobre rozvinuté zručnosti, čo im umožňuje relatívnu nezávislosť od dospelých osôb. Ich city postupne dozrievajú a sú stálejšie. V správaní ustupuje impulzivita a zlepšuje sa schopnosť sebaovládania. Deti v tomto období ovládajú afekty a emócie, čo je spojené s procesom interiorizácie (zvnútornenia) ich pohybovo- verbálnych prejavov a vývinom vyšších citov. Sú zvedavé.

Zdokonaľuje sa ich, pozornosť pri získavaní nových informácií. Majú živý záujem o svet prírody, rastliny, zvieratá o niektoré prírodné a spoločenské javy a súvislosti. Poznávajú čoraz viac konkrétnych vlastností predmetov a so zvedavosťou vstrebávajú informácie o bližšom i vzdialenejšom okolí. Postupne objavujú súvislosti a vzťahy medzi predmetmi a javmi. Začínajú využívať abstraktné a pojmové, či slovné – logické alebo symbolické myslenie. Pri osvojovaní pojmov prechádzajú od jednoduchých k zložitejším.

Usilujú sa hlbšie pochopiť svet okolo seba, preto sa stávajú trpezlivejšie, čo má za následok rozvoj schopnosti zotrvať v činnosti dlhší čas a danú činnosť dokončiť. V elementárnej forme sa začína u nich prejavovať schopnosť prevziať zodpovednosť za svoje správanie. Rozvíja sa zmysel pre povinnosť.

Toto obdobie je charakteristické aj rozvojom sociálnych zručností, zvlášť oblasti sociálnej komunikácie a kooperatívneho správania. Deti rýchlo a samostatne nadväzujú kontakty s deťmi i s dospelými. Zapájajú sa do skupinových hier, ktoré vedú samostatne plánovať, organizovať, určovať roly, dohodnúť sa na ich priebehu. Kooperatívne správanie im pomáha zbavovať sa egocentrizmu a uplatňovať spôsob decentrácie (odpútania sa od seba). Je to objavujúca sa vlastnosť osobnosti dieťaťa, ktorá je základom budúcej tímovosti dospelého jedinca.

Rozvoj kompetencií detí

1. Psychomotorické

Dieťa používa v činnosti všetky zmysly, ovláda pohybový aparát a telesné funkcie, prejavuje túžbu a ochotu pohybovať sa, ovláda základné lokomočné pohyby, používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, problémových situáciách, využíva globálnu motoriku prekonávaním prírodných a umelých prekážok, prejavuje graf. gramotnosť, správa sa ohľaduplne k svojmu zdraviu a k zdraviu iných, prejavuje pozitívne postoje k zdravému životnému štýlu.

2. Osobnostné

a) základy sebauvedomenia

Uvedomuje si vlastnú identitu, prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným, vyjadruje svoje pocity a hodnotí svoj vlastný aktuálny citový stav, odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti, správa sa sebaisto v rôznych situáciách, uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby.

b) základy angažovanosti

Dieťa presadzuje sa s ohľadom na seba aj druhých, obhajuje seba a iných, chorých, osoby so zdravotným znevýhodnením, slabých a bezbranných, zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole a v bezprostrednom okolí.

3. Sociálne

Dieťa pozerá sa na svet aj očami druhých, správa sa empaticky k svojmu okoliu, správa sa v skupine, kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem, hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, plánuje, organizuje a hodnotí činnosť, zotrvá v hre a inej činnosti a dokončí ju, preberá spoluzodpovednosť za seba i za činnosť skupiny, nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy, rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne, pomáha druhým s pomocou dospelého, aj samostatne, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých, prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu.

4. Komunikatívne

Dieťa vedie monológ, nadväzuje a vedie dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými, počúva aktívne a s porozumením myšlienky a informácie z rôznych médií, vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky, názory, reprodukuje oznamy, texty, volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie

vzhľadom na situáciu, komunikuje osvojené poznatky, prejavuje predčitateľskú gramotnosť, chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.

5. Kognitívne

a) základy riešenia problémov

Dieťa hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami, objavuje tie, ktoré sú nápomocné pri riešení problému, rieši samostatne alebo s pomocou učiteľa problémy v osobnej a spoločenskej rovine, rieši jednoduché problémové úlohy, uplatňuje v hre a rôznych situáciách matematické myslenie.

b) základy kritického myslenia

Dieťa porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb, atď., odôvodňuje svoje názory, prejavuje postoje, vyslovuje jednoduché úsudky, hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách, názoroch.

c) základy tvorivého myslenia

Dieťa uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov, nachádza neobvyklé odpovede alebo riešenia, objavuje a nachádza funkčnosť vecí, predstáv alebo myšlienok, uvedomuje si ich zmeny, objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadnú chybu.

6. Učebné

Dieťa prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, využíva primerané pojmy, znaky a symboly, pozoruje, skúma, experimentuje, objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami, aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti, kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcejmu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov, učí sa spontánne (vlastnou zvedavosťou) aj zámerne (pod učiteľovým vedením), vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti, prekonáva prekážky v učení, plánuje a organizuje si optimálne prostredie na činnosť, prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých, zvláda základy učenia sa na základe osobnej motivácie, naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami, sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

7. Informačné kompetencie

Dieťa prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií, využíva rôzne zdroje získavania a zhromažďovania informácií aj mimo materskú školu (od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, z rôznych médií).

Prierezové témy

Environmentálna výchova

Deti cez biblické príbehy získavajú vedomosti z oblasti rastlinnej a živočíšnej ríše.

- v téme „Boh stvoril nebo i zem“ je jedným z cieľom nadchnúť sa nad krásou prírody a obdivovať múdrosť a silu Stvoriteľa
- v príbehu: „Izraeliti dôverujú Bohu“ si deti osvojujú poznatky o mori
- v katechéze: „Boh dôverujúcich uzdravuje“ získavajú vedomosti zo oblasti starostlivosti o zdravie človeka. Osvojujú si pojem ryba
- téma : „Utíšenie búrky“ je zameraná na oboznamovanie sa s počasím a na jeho vplyv na prírodu.
- v príbehu „Ježiš – dobrý pastier“ sa deti oboznamujú so životom na salaši a s úžitkom oviec

Mediálna výchova

- v príbehu o „Prvých ľuďoch“ si uvedomujú následky rozhodnutí, ktoré sú vyjadrené navonok.
- v téme: „Boh vypočuje tých, ktorí k nemu volajú“ si deti osvojujú spôsob komunikácie s Bohom.

- v katechéze „Ježiš má rád všetky deti“ je poukázané na úctu voči všetkým ľuďom bez rozdielu

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

- v téme o Abrahámovi sa poukazuje na význam spoločenstva, hostiny, a komunikácie
- v príbehu: „Očakávanie dieťaťa“ si deti osvojujú elementárne poznatky o narodení dieťaťa
- v katechéze: „Boh mi dôveruje a povoláva ma“ sa deti oboznamujú s konkrétnym povolaním človeka.(byť otcom, mamou, byť prorokom)
- v téme „Boh hľadá mamu pre svojho Syna“ si budujú vzťah k svojim rodičom .
- v príbehu „Ježišovo narodenie ako dar“ prejavujú radosť z narodenia dieťaťa
- „Večera so Spasiteľom“ je zameraná na zjednotenie rodiny pri spoločnom stolovaní

CIELE TÉM

1. téma - BOH OTEC

Prvá téma – Boh Otec je rozdelená do 12 edukačných jednotiek. Deti prostredníctvom biblických príbehov poznávajú Boha ako milujúceho Otca, ktorý je stále s nimi. Deti sa oboznamujú s dejinami vyvoleného národa i s pôsobením Boha medzi nami.

Dotácia: 12 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
1.1	Boh mi zveril nebo i zem	Opísať udalosť stvorenia sveta	Nadchnúť sa krásami prírody a obdivovať silu a múdrosť Stvoriteľa	Vytvoriť kútik živej prírody ¹
1.2	Najväčšie Božie dielo	Zdôvodniť, prečo je človek najväčším Božím dielom	Tešiť sa zo stvorenia človeka	Spoločne vytvoriť ľudskú postavu
1.3	Prví ľudia odchádzajú od Boha	Rozlíšiť dobré a zlé správanie sa podľa obrázkov	Uvedomiť si dôležitosť rozhodovania sa medzi dobrom a zlom	Nakresliť situáciu, kedy som sa rozhodol medzi dobrom a zlom
1.4	Boh vedie Noeho	Pomenovať pekné a smutné chvíle	Vcítiť sa do prežívania vd'ačnosti Noeho za záchranu	Lepením papiera vytvoriť koráb
1.5	Abraháмова pohostinnosť	Opísať Abrahámovu pohostinnosť	Uvedomiť si Abrahámovu pohostinnosť	Podieľať sa na vytvorení hostiny, ktorú pripravil Abrahám prichádzajúcim mužom
1.6	Očakávanie dieťaťa	Formulovať želanie bábätku	Vcítiť sa do situácie prežívania nežnosti matky a dieťaťa	Vytvoriť bábiku z bavlny
1.7	Boh pomáha Jozefovi vo väzení	Reprodukovat' udalosť o Jozefovi v žalári a o vykladaní snov faraónovi	Vážiť si Jozefov charakter	Formovať návyk dôvery voči Bohu

¹ v areáli MŠ – prepojenie na environmentálnu výchovu

1.8	Izraeliti dôverujú Bohu	Opísať udalosť prechodu cez Červené more	Vyjadriť vzťah Izraelitov voči Bohu	Napodobniť Izraelitov keď prechádzali cez Červené more
1.9	Boh vypočuje tých, ktorí k nemu volajú	Reprodukovať príbeh o Ester a Amanovi	Vnímať ako Boh pomáha tým, ktorí mu dôverujú	Namaľovať dobrú kráľovnú Ester
1.10	Boh mi dôveruje a povoláva ma	Opísať povolanie proroka Jeremiáša a jeho cestu	Vcítiť sa do povolania	Spolupracovať na dramatizácii udalostí
1.11	Boh nás požehnáva	Reprodukovať udalosť o požehnaní Jakuba pri potoku Jabok	Prejaviť záujem o požehnanie	Podieľať sa na speve požehnaní.
1.12	Boh dôverujúcich uzdravuje	Reprodukovať udalosť o uzdravení Tobiáša	Uvedomiť si hodnotu zdravia	Formovať návyk modlitby za druhých

2. téma - SYN

Druhá téma je rozdelená do 11 edukačných jednotiek. Prostredníctvom nich deti spoznávajú život a učenie Pána Ježiša. Ich cieľom je budovať osobný vzťah k Ježišovi ako k svojmu Priateľovi a Pánovi.

Dotácia: 11 edukačných jednotiek

C.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
2.1	Očakávanie prislúbeného Mesiáša	Vedieť vysvetliť, ako sa máme pripraviť na Ježišovo narodenie.	Uvedomiť dôležitosť prípravy a očakávania na narodenie Ježiša.	Vytvoriť hviezdu z vykladacieho materiálu.
2.2	Mikuláš	Uviesť príklady ako si pripraviť srdce pre príchod Pána Ježiša.	Uvedomiť si radosť z dávania.	Konkrétnym skutkom urobiť radosť.
2.3	Boh hľadá Mamu pre svojho Syna	Opísať udalosť zvestovania.	Vcítiť sa do pozície hľadajúceho a milujúceho Boha.	Zhotoviť anjela vystrihovaním a vyfarb. makety.
2.4	Ježišovo narodenie ako dar	Vybrať si činnosť pri dramatizovaní vianočného príbehu.	Vyjadriť jednoduchými slovami vzťah Boha k ľuďom.	Dramatizáciou napodobniť radosť z Ježišovho príchodu medzi nás.
2.5	Simeon a Anna	Oceniť trpezlivé očakávanie Simeona príchodu Spasiteľa.	Oslavovať Boha ako Simeon za to, že poslal svojho Syna.	Namaľovať scénu oslavy Boha Simeonom.
2.6	Ježiš má rád všetky deti	Vymyslieť riešenie neukončeného príbehu.	Akceptovať spoločensky prijateľné správanie sa každého dieťaťa pri hre.	Zahrať príbeh, ktorého záver vymysleli deti.
2.7	Utíšenie búrky	Porovnať dva príbehy s pomocou otázok.	Vyjadriť dôveru v pomoc Pána Ježiša.	Formovať postoj dôvery v pomoc Pána Ježiša.

2.8	Ježiš – dobrý Pastier	Vymenovať vlastnosti dobrého Pastiera.	Uvedomiť si obetavosť dobrého pastiera.	Vyznačiť v bludisku cestu pastiera k stratenej ovci.
2.9	Večera so Spasiteľom	Pomenovať, aký dar nám nechal Pán Ježiš pri poslednej večeri.	Uvedomiť si sviatostnú a posilňujúcu prítomnosť Ježiša medzi nami.	Zapojiť sa do hry: Večera s Ježišom.
2.10	Svätý týždeň	Vyvodiť záver Ježišovho prežívania v posledných dňoch jeho života.	Formovať postoj dôvery v pomoc Pána Ježiša.	Predviesť scénu dvíhania kríža a postoj ukrižovaného.
2.11	Ježiš žije	Opísať udalosť vzkriesenia s pomocou otázok.	Vnímať tajomstvo vecí a činností v analógii s tajomstvom stvorenia (napr. Ježiš vstal z mŕtvych, tak ako vyrastie kvietok zo zeme, do ktorej zasadili semienko...).	Zdramatizovať scénu zmŕtvychvstania.

3. téma - DUCH SVÄTÝ

Tretia téma DUCH SVÄTÝ je rozdelená do 10-tich edukačných jednotiek. Prostredníctvom nich deti môžu vnímať pôsobenie Ducha Svätého vo svojom živote i vo svete. Učia sa dôverovať Bohu, ale aj ľuďom; poznávať reálne nebezpečenstvá, nadobúdať odvahu, prekonávať strach a napredovať. Prostredníctvom poznávania toho, ako Boh pôsobí, sa deťoch môže rozvíjať schopnosť spolupráce s Bohom, upevňovať zdravé sebavedomie a dôveru v milujúceho Otca

Dotácia: 10 edukačných jednotiek

Č.	Názov podtémy	Kognitívny cieľ	Afektívny cieľ	Psychomotorický cieľ
3.1	Ježiš nám posielal Ducha Svätého	Za pomoci učiteľa reprodukovať udalosť zoslania Ducha svät.	Vžiť sa do radosti učeníkov.	Prejaviť radosť.
3.2	Duch Boží nás naplní radosťou	Za pomoci učiteľa opísať skutočnú radosť.	Nadchnúť sa pre radosť z pomoci iným.	Konkrétnym skutkom niekoho potešiť.
3.3	Boží Duch nás oslobodzuje od strachu	Pomenovať situácie strachu.	Vcítiť sa do situácie človeka, ktorý má strach.	Tancom (hrou na telo) vyjadriť radosť zo stálej prítomnosti Ducha svätého v nás.
3.4	Boží Duch nás učí dôverovať Bohu	Reprodukovať príbeh o učeníkoch.	Vcítiť sa do prežívania situácie Ježišovho učeníka.	Prejaviť dôveru blízkeho človeku.
3.5	Boží Duch nás učí dôverovať dobrým ľuďom	Uviesť príklady dôvery a nedôvery.	Prejaviť dôveru dospelému, ktorého poznajú.	Osvojiť si vonkajšie prejavy dôvery.

3.6	Duch Svätý je našim Tešiteľom	Pomenovať príčiny smútku a radosti.	Vcítiť sa do situácie smútiaceho a tešiaceho sa.	Formovať návyk citlivosti na potreby smútiacich.
3.7	Boží Duch nás naplňa odvahou	Uviesť príklady odvahy Tarzícia.	Na základe predstaveného vzoru precítiť odvahu.	Osvojiť si vonkajšie prejavy odvahy.
3.8	Boží Duch nás naplňa silou	Pomenovať správne prejavy slabosti a sily telesnej a duchovnej (chcem niečo urobiť a nedokážem to...).	Na základe konkrétneho príbehu (Obor;) vnímať rozdiel medzi fyzickou a duchovnou silou	Formovať postoj premáhania sa /Boh prichádza na pomoc našej slabosti/.
3.9	Boží Duch v nás rozvíja pravé túžby	Pomenovať naše očakávania a túžby. Rozlišovať medzi správnymi a nesprávnymi túžbami.	Vnímať vo svojom srdci správne a nesprávne túžby.	Formovať postoj rozvíjania správnych túžob.
3.10	Boží Duch očisťuje naše srdce	Pomenovať formy ospravedlnenia sa.	Precítiť radosť z odpustenia prijatého a darovaného.	Formovať návyk ospravedlnenia sa a jeho spôsob.